

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA
PROJECT 'BAUHAUS'
TE VENLO
GEMEENTE VENLO

- ✿ Bodem
- ✿ Waterbodem
- ✿ Water
- ✿ Archeologie
- ✿ Ecologie
- ✿ Milieu

Ecologie

Quickscan flora en fauna project 'Bauhaus' te Venlo in de gemeente Venlo

Opdrachtgever	Reggestede Invest bv Welbergweg 31 7556 PE Hengelo
Project	VEN.REG.ECO1_V2
Rapportnummer	12096087
Status	Eindrapportage, versie 3
Datum	1 mei 2013
Vestiging	Doetinchem
Opsteller	Ir. J. Mos
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Ing. E.R. Witter
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Flora- en Faunawet dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	1
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving.....	1
	2.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	2
	2.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen.....	2
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	4
4	TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	4
	4.1 Inleiding	4
	4.2 Flora- en faunawet.....	5
	4.3 Algemene zorgplicht	6
	4.4 Gebiedsbescherming.....	6
5	ONDERZOEKSRESULTATEN	7
	5.1 Vogels	7
	5.2 Vleermuizen.....	7
	5.3 Overige zoogdieren	11
	5.4 Reptielen, amfibieën en vissen.....	12
	5.5 Libellen en dagvlinders	12
	5.6 Vaatplanten.....	13
	5.7 Gebiedsbescherming.....	13
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	14
	6.1 Inleiding	14
	6.2 Flora- en faunawet.....	14
7	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	16

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Reggestede Invest bv opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna ten behoeve van het project 'Bauhaus' te Venlo in de gemeente Venlo.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens overige natuurwetgeving zijn beschermd, of deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) of de Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG).

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

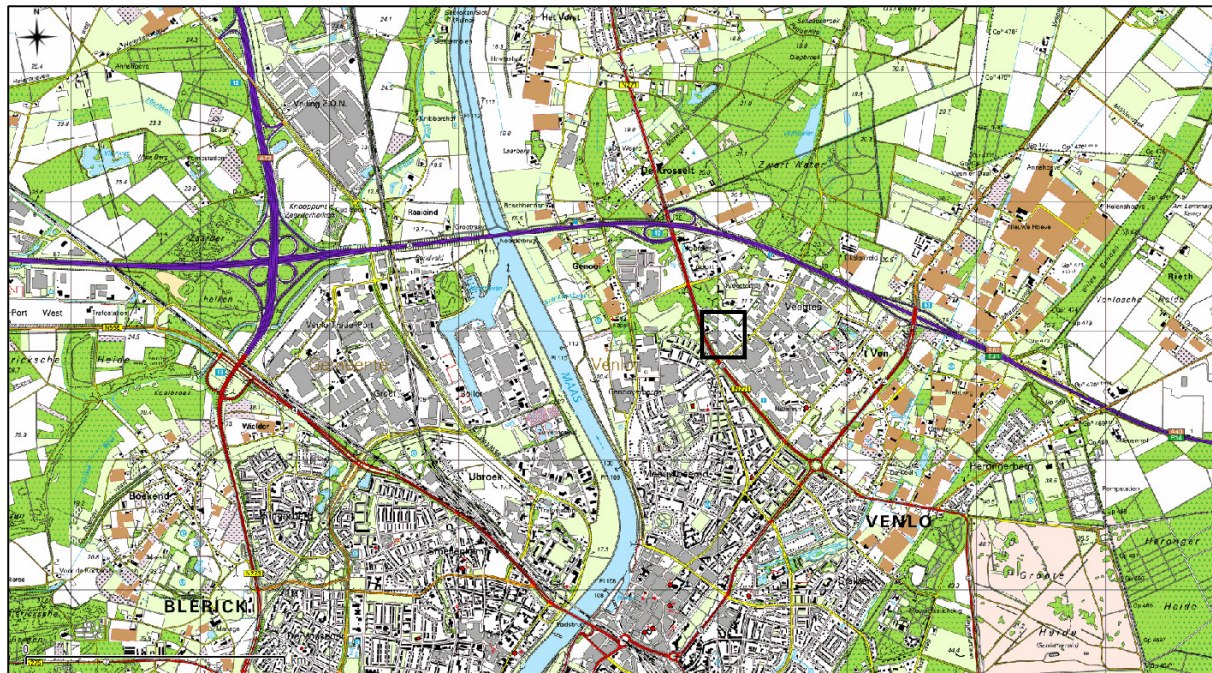
2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie (40.524 m²) is gelegen aan de kruising L. Janszoon Costerstraat met de Nijmeegseweg, ten noordoosten van de kern van Venlo in de gemeente Venlo.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 52 G (zie figuur 1, schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie X = 210.085, Y = 377.905.

De onderzoekslocatie is gelegen op een industrieterrein en betreft een grotendeels verhard terrein, bebouwd met bedrijfshallen en schuren, een kantoorpand, benzinepomp en een garage/showroom (zie figuur 2 t/m 8). Alle aanwezige bebouwing is voorzien van platdak. Het kantoorpand, de aanbouw van de benzinepomp en de werkplaatsen aan de achterzijde van de natuursteenhandel Van Stokkum, zijn (deels) voorzien van spouwmuren. De bebouwing van Bruynzeel Keukens (nr.1 figuur 2) is recentelijk afgebrand. Enkele panden (nr. 2 figuur 2) zijn op het moment van het onderzoek niet meer aanwezig, dit terrein is braakliggend en voorzien van (korte) ruigtevegetatie. Aan de noordzijde van de onderzoekslocatie is een houtwal aanwezig, die in kader van de voorgenomen ingreep deels zal verdwijnen.

Figuur 1: Topografische ligging onderzoekslocatie 'Bauhaus' te Venlo (pijl).

2.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000- (Vogelrichtlijn)gebied, 'Schwalm-Nette-Platte mit Grenzwald u. Meinweg', bevindt zich op circa 5 kilometer afstand ten zuiden oosten van de onderzoekslocatie. Eveneens bevindt zich op een afstand van circa 5 kilometer ten noorden van de onderzoekslocatie het Natura 2000-gebied de Maasduinen.

Ecologische Hoofdstructuur

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van de EHS. Het meest nabijgelegen EHS-onderdeel bevindt zich circa 1,5 kilometer ten noordoosten van de onderzoekslocatie buiten de bebouwde kom van Venlo.

Provinciale Ontwikkelingszone Groen

Het gebied maakt geen onderdeel uit van de Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG). Circa 850 meter ten westen van de onderzoekslocatie is het meest nabijgelegen onderdeel van de POG gelegen.

2.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens nieuwbouw op de onderzoekslocatie te realiseren in de vorm van de bouwmarkt volgens de Duitse formule Bauhaus. Ten behoeve van de nieuwbouw zal de aanwezige bebouwing worden gesloopt. Een deel van een aanwezige houtwal zal worden verwijderd. Op het zuidwestelijk deel van het terrein zal een wadi worden aangelegd. In figuur 2 is de onderzoekslocatie op een luchtfoto weergegeven. Figuur 3 tot en met 8 geven een impressie van de onderzoekslocatie.

Figuur 2 Luchtfoto met de schematische begrenzing van de onderzoekslocatie te Venlo. De loods nr.1 is recentelijk uitgebrand. De bebouwing nr. 2 is reeds verwijderd. **Figuur 3 t/m 8** betreffen impressiefoto's van de onderzoekslocatie.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het veldbezoek is afgelegd op 19 september 2012. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen en andere standaardwerken nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn gegevens van de provincie Limburg geraadpleegd.

Verspreidingsgegevens van soorten zijn veelal weergegeven op kilometerhokniveau (1 x 1 kilometer) of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Verder zijn sommige verspreidingsgegevens niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitsel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

4 TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

4.1 Inleiding

Zorg voor alle inheemse planten- en diersoorten en voor de natuurlijke rijkdommen van gebieden wordt gegarandeerd door de naleving van de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur en milieu. De instrumenten die deze bescherming mogelijk maken, zijn op Europees niveau vertaald in Natura 2000. De Europese wetgeving ten aanzien van de soortbescherming is in Nederland vertaald in de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is vastgelegd in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Hiermee heeft Nederland de Europese wetgeving in de nationale wetgeving verankerd.

Door in de planfase van een (bouw)project of ruimtelijke ontwikkeling rekening te houden met het eventueel voorkomen van beschermde planten- en diersoorten kan effectief worden omgegaan met de aanwezigheid van een beschermde soort. Een dreigende overtreding van de Flora- en faunawet kan zo snelesignaleerd en in veel situaties voorkomen worden.

Vervolgens kan er accuraat actie ondernomen worden om zodoende de overlevingskansen en migratiemogelijkheden van een beschermde soort in het betreffende gebied geen blijvende schade toe te brengen.

Om alle gebieden met elkaar te verbinden en om uitwisseling en verspreiding van soorten mogelijk te maken, wordt er in Nederland gewerkt aan de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Verder worden diverse Rode lijsten van bedreigde soorten gehanteerd bij beoordelingen voor de aanwijzing van bescherming en compensatie.

In dit hoofdstuk wordt een korte toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Flora- en faunawet bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen.

4.2 Flora- en faunawet

Voor de Flora- en faunawet geldt dat vaste rust- en verblijfplaatsen van bepaalde soorten zijn beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid in drie beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingscategorieën. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend werkt. Broedvogels en vleermuizen zijn soortgroepen uit de strengste beschermingscategorie. Voor de overige soortgroepen is de beschermingsstatus afhankelijk van de soort.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de strikt beschermde klasse (soorten tabel 3). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden. In de meeste gevallen is een overtreding gemakkelijk te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen.

Nesten van huismus, steenuil, sperwer, ransuil, kerkuil, boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, ooievaar, oehoe, roek, slechtvalk, wespendif en zwarte wouw zijn het gehele jaar beschermd. Het betreffen soorten uit de beschermingscategorieën 1 t/m 4 van de aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen (bron: Dienst Regelingen, 25 augustus 2009). De nestplaats, bomengroep of boomholte van een deel van deze soorten worden ook buiten het broedseizoen gebruikt. Een ander deel van deze soorten maken enkel gebruik van door andere vogelsoorten gemaakte nestgelegenheid, of maken ieder jaar gebruik van hetzelfde nest (of dezelfde nestlocatie). Daarnaast is er een aantal soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, ondanks dat de soort ieder jaar op dezelfde plek terugkeert om te broeden (beschermingscategorie 5). Van deze soorten wordt verondersteld dat ze over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Voorwaarde hierbij is dat er in de directe omgeving wel geschikt habitat aanwezig is. Voorbeelden hiervan zijn spechtensoorten, huiszwaluw, boerenzwaluw, ekster, bosuil, torenvalk en holenbroeders als boomkruiper, koolmees en bonte vliegenvanger. Nestlocaties van soorten uit de beschermingscategorie 5 zijn in uitzonderlijke gevallen ook buiten het broedseizoen beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen alle verblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen.

De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

4.3 Algemene zorgplicht

De algemene zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de flora en fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. Zo kan er bijvoorbeeld rekening worden gehouden met amfibieën en kleine zoogdieren worden wanneer materialen en houtstapels, waaronder de dieren verblijven, worden verwijderd. De algemene zorgplicht is in de meeste gevallen voornamelijk van toepassing op beschermde soorten die staan vermeld in Tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit betreffen algemeen voorkomende soorten, waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor de betreffende soortgroep worden aangegeven.

4.4 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Vogels

Broedvogels (nest jaarrond beschermd, volgens beschermingscategorie 1 t/m 4)

Zowel huismus als gierzwaluw maken doorgaans gebruik van daken met dakpannen (zadel)daken alwaar zij hun verblijfplaatsen vinden onder de dakrand, de eerste rijen dakpannen en nokpannen. Daarbij zijn zij over het algemeen meer in de oudere binnensteden (gierzwaluw) alsmede de groenere woonwijken (huismus) te vinden. Bij de aanwezige panden ontbreken geschikte toegangs- en verblijfsmogelijkheden waar deze soorten gebruik van zouden kunnen maken. Daarnaast is op het industrieterrein voor deze soorten geen geschikt habitat aanwezig, waardoor de aanwezigheid van gierzwaluw, huismus en andere soorten uit beschermingscategorie 1 t/m 4 met voldoende zekerheid kunnen worden uitgesloten. De bomen op de onderzoekslocatie zijn gecontroleerd op jaarrond beschermde nesten, deze zijn niet aangetroffen.

Broedvogels (nest in bepaalde gevallen jaarrond beschermd, volgens beschermingscategorie 5)

Er zijn op de onderzoekslocatie enkele soorten uit de beschermingscategorie 5 te verwachten of waargenomen, namelijk spreeuw en zwarte roodstaart. Het gaat hierbij om algemeen voorkomende soorten, die ook in de directe omgeving voldoende broedgelegenheid hebben. Er zijn derhalve geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat de nesten van genoemde soorten op de onderzoekslocatie een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben. De bomen op de onderzoekslocatie zijn gecontroleerd op holtes, deze zijn niet aangetroffen.

Broedvogels (nest niet jaarrond beschermd, bescherming alleen gedurende broedseizoen)

Door de aanwezigheid van een houtwal aan de noordzijde van de onderzoekslocatie en struikvegetatie op en rond de perceelsgrenzen, zijn er geschikte nestlocaties aanwezig voor algemene vogels als merel, heggenmus, winterkoning, roodborst en houtduif. Tijdens het veldbezoek is in de houtwal een nest van naar verwachting houtduif aangetroffen.

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, kauw en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, hoge bomen, of de veiligheid van open water. Er zijn geen indicaties dat op de onderzoekslocatie een gemeenschappelijke slaapplaats aanwezig is.

5.2 Vleermuizen

Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (Limpens *et al.* 2010) is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten potentieel kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, Bechstein's vleermuis, meervleermuis, Brandt's vleermuis, baardvleermuis en watervleermuis

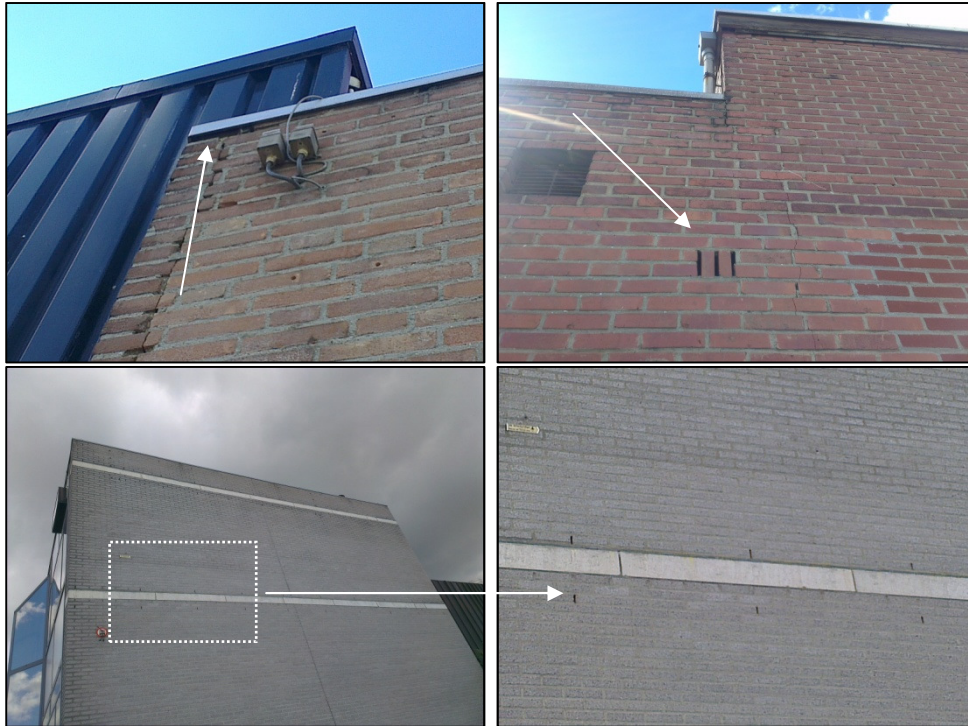
Volgens de gegevens van de Natuurhistorisch Genootschap Limburg en de Zoogdiervereniging (Huijzinga *et al.* 2011) zijn binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis, baardvleermuis, bosvleermuis en watervleermuis waargenomen in de periode van 1994 tot 2007.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

Enkele te slopen panden op de onderzoekslocatie (zie figuur 9) zijn in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, onder andere vanwege de aanwezigheid van geschikte openingen die toegang verlenen tot de spouwmuren (zie figuur 10 tot en met 13). Verder zijn er op verscheidene plekken ruimtes achter betimmeringen en onder dakranden waargenomen waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. De bebouwing is geschikt als verblijfplaats voor gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Deze soorten kunnen de bebouwing in principe gebruiken als zomerverblijf, kraamverblijf en als baltsverblijf.

Figuur 9: Voor vleermuizen toegankelijke te slopen bebouwing op de onderzoekslocatie (geel) en potentiële vliegroute langs Nijmeegseweg (stippellijn).

Figuur 10 t/m 13 Toegangsmogelijkheden voor vleermuizen tot de te slopen bebouwing.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is door de onderlinge afstand tot de bebouwing in de omgeving niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Foeragerende vleermuizen

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat marginaal gebruikt worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis en laatvlieger om te foerageren. De plannen zullen geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen, in de directe omgeving is meer geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Aan de zuidwestzijde van de onderzoekslocatie, langs de Nijmeegseweg, is een bomenrij aanwezig die als potentiële vliegroute voor vleermuizen kan dienen (zie figuur 14).

Figuur 14. Potentiële vliegroute vleermuizen langs westgrens, kijkend in noordelijke richting.

Ten behoeve van de aanleg van de wadi zullen er mogelijk enkele bomen worden verplaatst. Het betreft het meest zuidwestelijk deel van de onderzoekslocatie. Hier is de bomenrij al enigszins onderbroken en zullen in de huidige situatie eventueel passerende vleermuizen naar verwachting de zuidelijk gelegen bomenrij (aan de overzijde van de Nijmeegseweg) gebruiken ter oriëntatie .

Figuur 15. Bomen langs de Nijmeegsebaan, kijkend in zuidelijke richting. Toekomstige locatie wadi.

5.3 Overige zoogdieren

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als egel, mol en konijn. Dit heeft hoofdzakelijk betrekking op de noordoostzijde van de onderzoekslocatie waar een braakliggend ruigteterrein en de houtwal zijn gelegen (figuur 16 en 17). Voor dergelijke algemeen voorkomende soorten geldt in het kader van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling, waardoor een ontheffing bij verstoring niet noodzakelijk is. Het is echter in het kader van de algemene zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Figuur 16 en 17: Braakliggend ruigteterrein en houtwal geschikt voor algemene zoogdieren.

Streng beschermde soorten

De steenmarter komt in de omgeving van Venlo voor. De soort gebruikt hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes en dergelijke, als verblijfplaats. Voor deze soort geldt geen vrijstelling van de Flora- en faunawet; de verblijfplaatsen zijn het gehele jaar beschermd. De onderzoekslocatie vormt weinig geschikt habitat voor de steenmarter. De bebouwing biedt, door het ontbreken van toegangsmogelijkheden, weinig mogelijkheden voor steenmarter om zich te vestigen. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen, zoals uitwerpselen of prooiresten, aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie als vaste rust- of verblijfplaats door deze soort. Bij intensief gebruik van een locatie door deze soort zijn dergelijke sporen vrij eenvoudig aan te treffen. Gelet op het ontbreken ervan en meldingen van overlast wordt aangenomen dat de onderzoekslocatie niet in gebruik is door de steenmarter als vaste verblijfplaats.

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de eekhoorn. De hoge bomen op de onderzoekslocatie konden voldoende worden onderzocht op de aanwezigheid van nesten. Er zijn geen nesten van eekhoorns aangetroffen, zodat de aanwezigheid van een vaste- rust of verblijfplaats van eekhoorn kan worden uitgesloten.

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig. Bekende waarnemingen van onder andere de streng beschermde levendbarende hagedis en hazelworm, hebben zover bekend betrekking op bosgebieden op ruime afstand buiten de bebouwde kom van Venlo.

Amfibieën en vissen

Doordat wateroppervlakten als poelen, sloten en plassen op de onderzoekslocatie ontbreken zijn voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën en het voorkomen van vissen op de onderzoekslocatie uitgesloten.

De noordoostzijde van de onderzoekslocatie vormt geschikt landhabitat voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad. Hier kunnen deze soorten beschutting vinden tussen de ruigte en onder de takkenhopen.

Voor de mogelijk (incidenteel) te verwachten soorten, zoals bruine kikker en gewone pad geldt een algehele vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. De algemene zorgplicht blijft echter wel van kracht.

5.5 Libellen en dagvlinders

Libellen

Voor libellen geldt dat water nodig is ter voortplanting. Gezien het ontbreken hiervan kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen.

Dagvlinders

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

5.6 Vaatplanten

De provincie Limburg heeft alle gekarteerde plantensoorten verdeeld over groepen met verschillende natuurwaarde. Aan beschermde soorten (Flora- en Faunawet soorten) wordt de grootste waarde toegekend, gevolgd door bedreigde soorten (Limburgse Lijstsoorten) en schaarse soorten. Uit de gegevens van de provincie Limburg met betrekking tot vaatplanten blijkt dat de bebouwde kom van Venlo, waar de onderzoekslocatie deel van uit maakt, onvolledig is onderzocht op beschermde planten. Volgens de kartering in de periode 1991-2007, zijn binnen het betreffende kilometerhok 51 schaarse soorten, waarvan 26 Limburgse Lijst soorten, waargenomen. Van de 25 soorten heeft één soort, de gewone wespenorchis, een bij wet beschermde status. Voor deze soort (Tabel 1) geldt in kader van ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling.

De locatie bestaat voor het overgrote deel uit bebouwing en verharding, uitgezonderd een braakliggend ruigteterrein aan de noordoostzijde. Tijdens het veldbezoek zijn ter plaatse geen beschermde planten waargenomen. Het veldbezoek heeft echter buiten het bloeiseizoen plaatsgevonden waardoor er mogelijk vaatplanten gemist kunnen zijn zoals het Rapunzelklokje die in aangrenzende kilometerhokken wel is waargenomen (Bron; Provincie Limburg). Met de huidige onderzoeksinspanning kan de aanwezigheid van beschermde flora niet worden uitgesloten.

Figuur 18: Braakliggend ruigteterrein; potentieel geschikt voor beschermde flora.

5.7 Gebiedsbescherming

Voor de EHS geldt geen externe werking. Aangezien de onderzoekslocatie niet is gelegen in of grenst aan een onderdeel dat behoort tot de EHS, is aantasting niet aan de orde. Externe werking op overige beschermde natuurgebieden, zoals het Natura 2000-gebied 'Schwalm-Nette-Platte mit Grenzwald u. Meinweg' en de Maasduinen is, gelet op afstand tot de onderzoekslocatie en de aard van de ingreep niet aan de orde.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Inleiding

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet optreden of kan er sprake zijn van negatieve gevolgen voor door de wetgever vanuit natuurwetgeving beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Flora- en faunawet en overige natuurwetgeving en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgetraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Flora- en faunawet op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen en ontheffingen.

6.2 Flora- en faunawet

Broedvogels

De beplanting op de onderzoekslocatie biedt onderkomen aan algemene broedvogels zoals merel, houtduif en zanglijster. Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. In de Flora- en faunawet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Met betrekking tot het verwijderen van de aanwezige beplanting buiten het broedseizoen wordt geadviseerd om ook het snoeiafval buiten het broedseizoen te verwijderen. Een grote stapel snoeiafval vormt namelijk een ideale broedlocatie voor kleine vogelsoorten als de winterkoning. Indien onverhoopt een dergelijke soort hierin tot broeden komt, mag het snoeiafval niet eerder worden verwijderd dan wanneer de jongen definitief zijn uitgevlogen.

Vleermuizen

Gelet op de geschiktheid van een aantal panden op de onderzoekslocatie voor vleermuizen, zal aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn om de functie van het gebied voor vleermuizen te kunnen vaststellen. Deze informatie is nodig om mitigerende maatregelen te kunnen treffen waardoor overtredingen van de Flora- en Faunawet kunnen worden voorkomen. Bij het aanvullende onderzoek wordt geadviseerd om het gehele plangebied te onderzoeken en zich te concentreren op de voor vleermuizen meest geschikte plaatsen. De vleermuissoorten die onderzocht dienen te worden zijn gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Een dergelijk aanvullend onderzoek dient te worden uitgevoerd conform het protocol voor vleermuisonderzoek (Netwerk Groene Bureaus, 2012). Dit houdt in dat afhankelijk van de potentiële functies er in de periode mei tot en met september een aantal veldbezoeken uitgevoerd dienen te worden. Vervolgens kan aan de hand van de onderzoeksresultaten worden vastgesteld of er overtredingen plaats zullen vinden bij de uitvoering van het project.

Aan de zuidwestzijde van de onderzoekslocatie, langs de Nijmeegseweg, is een bomenrij aanwezig die als potentiële vliegroute voor vleermuizen kan dienen (zie figuur 14 en 15). Deze blijft in kader van de ingreep gehandhaafd, uitgezonderd het meest zuidwestelijk deel, waar mogelijk enkele bomen worden verplaatst. Van aantasting van de potentiële functie is als gevolg van de voorgenomen ingreep geen sprake. Overigens dient rechtstreekse verlichting op de bomenrij worden vermeden. Het aanlichten van gebouwen zal geen bezwaar vormen voor een eventuele functie van de bomenrij als vliegroute.

Vaatplanten

Het braakliggend ruigteterrein aan de noordoostzijde van de onderzoekslocatie kan beschermde flora huisvesten. Gezien de quickscan buiten het bloeiseizoen heeft plaatsgevonden kan met de huidige onderzoeksinspanning, de aanwezigheid van beschermde flora, niet worden uitgesloten. Een aanvullend onderzoek in het eerstvolgende bloeiseizoen dient hierover uitsluitsel te geven.

Voor beschermde soorten uit de overige soortgroepen vormt de onderzoekslocatie geen geschikt habitat of zijn deze op grond van bekende verspreidingsgegevens of het ontbreken van verblijfsindicaties niet te verwachten.

Algemene zorgplicht

Voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën geldt de algemene zorgplicht, die er ondermeer in voorziet dat al het redelijkerwijs mogelijke dient te worden gedaan om het doden van individuen te voorkomen. Er zijn in het kader van de algemene zorgplicht geen speciale maatregelen nodig.

Vanwege de aanwezigheid van konijnen op de onderzoekslocatie zullen als gevolg van de graafwerkzaamheden holen worden verstoord. Aanbevolen wordt de graafwerkzaamheden buiten de voor de soort gevoelige perioden, zoals de kraamtijd en de winter uit te voeren. De optimale periode voor het uitvoeren van graafwerkzaamheden is augustus tot en met november.

Bij het verwijderen van snoeihout en ruigte dient rekening te worden gehouden met aanwezigheid van algemene amfibieën en kleine zoogdiersoorten. De aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om weg te komen. De werkzaamheden dienen daarom bij voorkeur niet worden uitgevoerd tijdens de winter, aangezien de meeste soorten sterk afhankelijk zijn beschutting.

Noodzaak aanvraag ontheffing Flora- en faunawet artikel 75c

Vleermuizen

Indien uit aanvullend onderzoek blijkt dat zich op de onderzoekslocatie een vaste rust- of verblijfplaats van vleermuizen bevindt, treden er door de voorgenomen sloop mogelijk overtredingen op ten aanzien van de Flora- en faunawet. Ontheffingen van verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. De maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan kunnen vooraf bij Dienst Regelingen ter goedkeuring worden voorgelegd, middels een ontheffingsaanvraag.

Vaatplanten

Wanneer uit aanvullend onderzoek blijft dat er streng beschermde plantensoorten op de onderzoekslocatie aanwezig zijn kan hiervoor een ontheffing worden aangevraagd bij het Ministerie van EZ. Daarnaast is er middels het uitvoeren van mitigerende maatregelen eveneens de mogelijkheid om verstoring van een streng beschermde groeiplaats te voorkomen.

7 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Reggestede Invest bv een quickscan flora en fauna uitgevoerd ten behoeve van het project 'Bauhaus' te Venlo in de gemeente Venlo. De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

Voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens nieuwbouw op de onderzoekslocatie te realiseren in de vorm van de bouwmarkt volgens de Duitse formule Bauhaus. Ten behoeve van de nieuwbouw zal de aanwezige bebouwing worden gesloopt. Een deel van een aanwezige houtwal zal worden verwijderd.

Conclusie

Op basis van de quickscan is een aanwezige verblijfsfunctie voor vleermuizen in de te slopen bebouwing en de aanwezigheid van streng beschermde flora op de onderzoekslocatie niet uitgesloten. Aanvullend onderzoek zal hierover uitsluitel moeten geven. Voor de te verwachten algemene broedvogelsoorten geldt dat, indien het groen buiten de periode maart tot half augustus wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën geldt de algemene zorgplicht. De EHS zal niet worden aangetast door de herbestemming van de onderzoekslocatie. Externe werking op overige beschermde natuurgebieden is niet aan de orde.

In tabel I is verkort weergegeven welke maatregelen te treffen zijn om overtreding van de Flora- en faunawet voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel I. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geslacht habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag (*)	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	nee	nee	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren
	jaarrond beschermd	nee	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	mogelijk	ja	nee	aanvullend jaarrond onderzoek naar verblijfsfunctie in bebouwing voor gewone dwergvleermuis en laatvlieger
	foerageergebied	nee	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	ja	nee	nee	nee	rechtstreekse verlichting op de bomenrij vermijden. Het aanlichten van gebouwen zal geen bezwaar vormen voor een eventuele functie van de bomenrij als vliegroute.
Grondgebonden zoogdieren		ja	ja	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van konijn, egel en mol ter hoogte van houtwal
Amfibieën		ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten ter hoogte van houtwal
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	nee	-
Libellen en dagvlinders		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		ja	mogelijk	ja	mogelijk	Aanvullend onderzoek naar beschermde flora als rapunzelklokje, bij aantreffen streng beschermde soorten kan een ontheffing worden aangevraagd of kunnen mitigerende maatregelen worden uitgevoerd om verstoring te voorkomen.

* Ontheffingen van verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen of broedvogels worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Habitatrictlijn of Vogelrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. De maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan kunnen vooral door Dienst Regelingen ter goedkeuring worden voorgelegd, middels een ontheffingsaanvraag. Deze aanvraag wordt alleen in behandeling genomen als er een volledig onderzoek is uitgevoerd.

Econsultancy
Doetinchem, 1 mei 2013

LITERATUUR

- Buggenum, H.J.M. van, R.P.G. Geraerds & A.J.W. Lenders (redactie), 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980 - 2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Creemers, R.C.M. & van Delft, J.J.C.W. (RAVON)(redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. - Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey- Nederland, Leiden.
- Dienst Regelingen, aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet, augustus 2009.
- Heusden, W.R.M. van & Vreugdenhil, S.J., 2006. Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied.
- Huizinga, C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, H. Morelissen & L.S.G.M. Verheggen 2010, Zoogdieren van Limburg, verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Limpens, H., Regelink, J. & Koelman, R., 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging VZZ.
- SOVON Broedvogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

GERAADPLEEGDE INTERNETSITES

- www.limburg.nl (natuurgegevens provincie Limburg)
- www.rijksoverheid.nl (natuurwetgeving)